

Bruxelles, 14 octombrie 2025
(OR. en)

13990/25

POLCOM 298
COMER 135
FDI 54
COMPET 1011
IND 428

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	14 octombrie 2025
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2025) 632 final
Subiect:	RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU Al cincilea raport anual privind examinarea investițiilor străine directe în Uniune

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2025) 632 final.

Anexă: COM(2025) 632 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 14.10.2025
COM(2025) 632 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Al cincilea raport anual privind examinarea investițiilor străine directe în Uniune

{SWD(2025) 296 final}

INTRODUCERE

Prezentul raport este al cincilea raport anual al Comisiei Europene referitor la aplicarea Regulamentului UE privind examinarea investițiilor străine directe (ISD) (denumit în continuare „Regulamentul privind examinarea ISD” sau „regulamentul”).

Raportul acoperă anul 2024 și oferă transparență în ceea ce privește efectuarea examinării ISD în UE și evoluțiile mecanismelor naționale de examinare. Acesta contribuie la responsabilitatea UE într-un domeniu în care, având în vedere interesele în materie de securitate aflate în joc, transparența în ceea ce privește tranzacțiile individuale nu este nici posibilă, nici adecvată.

Raportul se bazează pe rapoartele celor 27 de state membre și pe alte surse și cuprinde patru capitole:

- Capitolul 1 privind tendințele și cifrele ISD în UE;
- Capitolul 2 privind evoluțiile legislative din statele membre;
- Capitolul 3 privind activitățile de examinare a ISD efectuate de statele membre;
- Capitolul 4 privind mecanismul de cooperare al UE în ceea ce privește examinarea ISD.

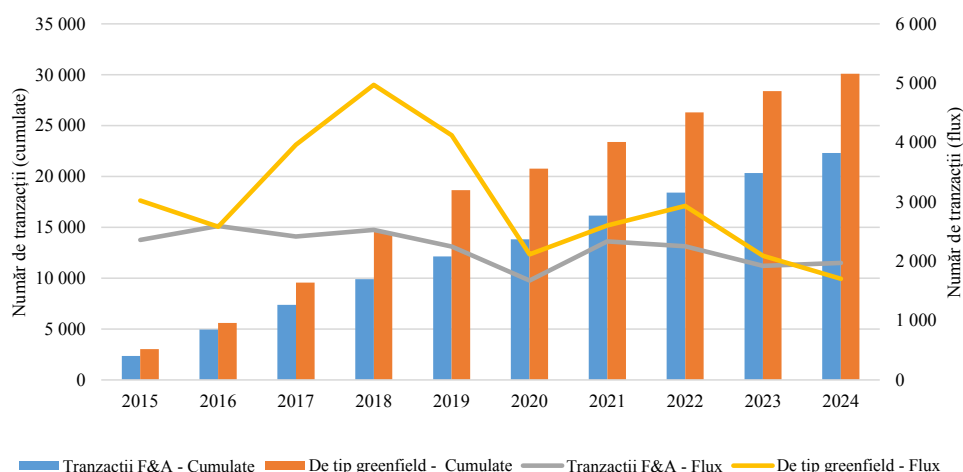
Prezentul raport anual este un instrument important pentru controlul strategic al comerțului și al investițiilor în vederea asigurării securității în UE.

CAPITOLUL 1 – INVESTIȚII STRĂINE DIRECTE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

1. Tendințe generale

Stocul de ISD¹ a crescut cu 7,5 % între 2023 și 2024. Mai precis, fuziunile și achizițiile străine și investițiile străine de tip greenfield au înregistrat creșteri anuale cumulate de 10 % (de la 20 329 la 22 302) și, respectiv, de 6,0 % (de la 28 405 la 30 108) (figura 1, coloanele). Această creștere este în concordanță cu tendințele observate începând din 2015, stocul de ISD în UE-27 crescând continuu în această perioadă de 10 ani cu o medie de aproape 5 250 ISD în fiecare an. Analizând această tendință în funcție de tipul de ISD, UE-27 a primit în medie 2 230 fuziuni și achiziții străine și 3 011 investiții străine de tip greenfield în fiecare an între 2015 și 2024. Aceste tendințe pozitive cumulative confirmă deschiderea statelor membre ale UE față de investițiile străine, evidențiind atractivitatea acestora pentru investitorii internaționali.

Figura 1: Stocurile și fluxurile anuale de ISD în UE-27 în perioada 2015-2024 (număr de tranzacții și proiecte)

Sursă: calcule JRC pe baza datelor de la Bureau van Dijk extrase la 26 martie 2025 din Orbis M&A și Orbis Crossborder Investment. Datele pentru 2015 corespund fluxurilor de ISD din 2015, în timp ce datele reprezentate în barele din anii următori corespund sumei cumulate a fluxurilor anuale.

Totalul fluxurilor de investiții străine directe din exterior (figura 1, linii) a înregistrat o tendință descendentă în ultimii doi ani, cu scăderi de 23 % în perioada 2022-2023 și, respectiv, de 8,4 % în perioada 2023-2024. Cu toate acestea, analizând numărul de ISD, fuziunile și achizițiile și investițiile străine de tip greenfield au reacționat diferit. Mai precis, fluxul fuziunilor și achizițiilor străine, care înregistrase o redresare solidă în 2021, a scăzut cu 3,6 % în 2022 și cu

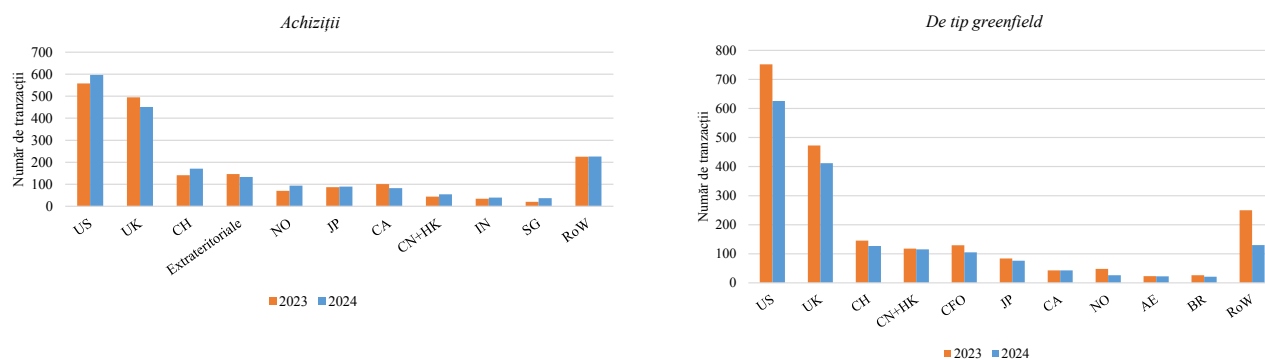
¹ Fluxul de investiții străine directe pot fi defalcate în „investiții străine de tip greenfield” și „fuziuni și achiziții”. Investițiile internaționale de tip greenfield implică, de regulă, crearea unei noi întreprinderi sau stabilirea unor unități în străinătate, în timp ce investițiile internaționale de tip fuziuni și achiziții echivalează cu transferul dreptului de proprietate asupra activelor existente legate de o activitate economică către un proprietar din străinătate. Fuziunile și achizițiile sunt incluse în cazul în care implică achizițiile de participații la capital de peste 10 % din capitalul unei întreprinderi din UE-27.

15 % în 2023, înainte de a se redresa cu o creștere de 2,7 % în 2024. Pe de altă parte, fluxurile de investiții de tip greenfield au înregistrat o creștere de 23 % în 2021 și o creștere de 13 % în 2022. Totuși, această tendință pozitivă a fost urmată de doi ani consecutivi de scădere (29 % în 2023 și 19 % în 2024). Tendința descendentă de la an la an a fluxurilor de ISD observată în 2023 și parțial în 2024 (pentru investițiile de tip greenfield) ar putea fi atribuită incertitudinilor persistente și continue² care afectează economia UE și percepția investitorilor în ceea ce privește riscurile.

2. Principalele țări de origine ale investitorilor străini

O comparație între 2023 și 2024 a tranzacțiilor străine de tipul fuziuni și achiziții în funcție de jurisdicția de origine (figura 2, graficul din stânga) arată o creștere globală în 2024 comparativ cu 2023 pentru toate jurisdicțiile principale, cu excepția Regatului Unit, a centrelor financiare offshore (CFO) și a Canadei. În schimb, scăderea numărului total de investiții de tip greenfield observată în 2024 a reflectat o reducere a numărului de proiecte din toate jurisdicțiile, cu excepția Canadei, unde numărul a rămas neschimbat (figura 2, graficul din dreapta).

Figura 2: Numărul de achiziții de participații la capital (stânga) și de investiții de tip greenfield (dreapta) în UE în funcție de jurisdicția străină (primii 10 investitori) în 2023 și 2024

Sursă: calcule JRC pe baza datelor de la Bureau van Dijk extrase la 26 martie 2025 din Orbis M&A și Orbis Crossborder Investment. CFO-uri: Centre financiare extraterritoriale (offshore)³. RoW: Restul lumii.

SUA a fost principalul investitor străin în UE în 2024, reprezentând 30 % din totalul achizițiilor (597 tranzacții) și 37 % din investițiile de tip greenfield (626 proiecte). În timp ce tranzacțiile de tip fuziuni și achiziții originare din SUA au crescut cu 7 % în 2024 comparativ cu 2023, investițiile de tip greenfield au înregistrat o a doua scădere anuală consecutivă de 17 % în 2024.

² Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei a intrat în al patrulea an în februarie 2025. Tensiunile geopolitice suplimentare, cum ar fi extinderea și aprofundarea conflictului din Orientul Mijlociu sau amenințarea cu escaladarea tensiunilor comerciale la nivel mondial, au fost, de asemenea, surse de risc în cursul anului 2024.

³ Principalele centre financiare offshore în funcție de numărul de tranzacții din 2024 sunt (în ordine alfabetică): Bermuda, Insulele Virgine Britanice, Insulele Cayman, Liechtenstein și Monaco. Pentru o listă completă a centrelor financiare offshore, a se vedea, de exemplu, documentul de lucru al serviciilor Comisiei – ca răspuns la Comunicarea Comisiei „Încurajarea investițiilor străine directe, asigurându-se totodată protejarea intereselor esențiale” – SWD (2019) 108 final – 13 martie 2019.

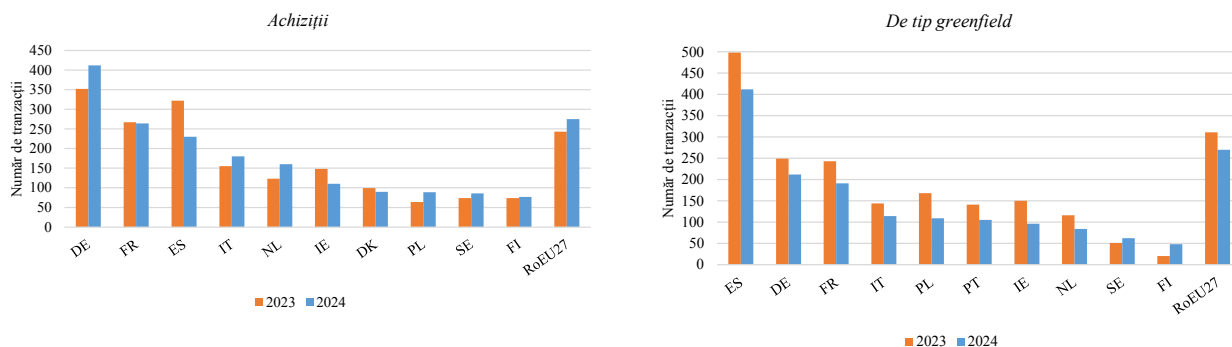
Investitorii din Regatul Unit au reprezentat 23 % (451 tranzacții) din totalul achizițiilor în 2024 și 24 % (412 tranzacții) din proiectele de tip greenfield în UE-27, situând Regatul Unit pe locul al doilea în clasamentul principalelor jurisdicții străine. În acest caz, numărul atât al tranzacțiilor de tip fuziuni și achiziții, cât și al proiectelor de tip „greenfield” a scăzut în 2024 față de 2023, cu 8,9 % și, respectiv, 13 %. Centrele financiare offshore și Canada au înregistrat o tendință negativă pentru tranzacțiile de tip fuziuni și achiziții între 2023 și 2024, scăzând cu 8,9 % și, respectiv, cu 19 %. Jurisdicțiile cu cele mai mari creșteri anuale ale tranzacțiilor străine de tip fuziuni și achiziții în 2024 au fost Singapore (85 %), urmat de Norvegia (34 %). În cele din urmă, numărul de tranzacții de tip fuziuni și achiziții originare din China și Hong Kong a crescut cu 23 % în 2024 în comparație cu anul precedent, după scăderea anuală de 20 % observată în 2023.

În ceea ce privește investițiile de tip greenfield, numărul de ISD din toate cele 10 jurisdicții de origine principale, cu excepția Canadei, a scăzut în 2024 comparativ cu 2023, cu scăderi anuale variind de la 46 % pentru Norvegia la 2,5 % pentru China și Hong Kong.

3. Principalele destinații din UE pentru achizițiile străine

Numărul de tranzacții de tip fuziuni și achiziții străine în UE a fost distribuit inegal între statele membre de destinație (figura 3, graficul din stânga). Majoritatea țărilor au primit mai multe tranzacții în 2024 decât în 2023, cu excepția Franței, Spaniei, Irlandei și Danemarcei, care au primit mai puține tranzacții. În schimb, numărul investițiilor străine de tip greenfield în UE (figura 3, graficul din dreapta) a urmat o tendință diferită în 2024, doar două țări (Suedia și Finlanda) înregistrând o creștere în comparație cu 2023.

Figura 3: Numărul de achiziții de participații la capital (stânga) și de investiții de tip greenfield (dreapta) în 2023 și 2024 – Detalii în funcție de statul membru de destinație (primii zece beneficiari din UE-27)

Sursă: calcule JRC pe baza datelor de la Bureau van Dijk extrase la 26 martie 2025 din Orbis M&A și Orbis Crossborder Investment. RoEU27 este abrevierea folosită pentru „restul UE-27”.

Germania și Franța au fost principalele destinații ale tranzacțiilor de tip fuziuni și achiziții străine în 2024, reprezentând 21 % (412 tranzacții) și, respectiv, 13 % (264 tranzacții) din valoarea totală a tranzacțiilor. Cu toate acestea, tendințele lor în 2024 în comparație cu anul anterior au

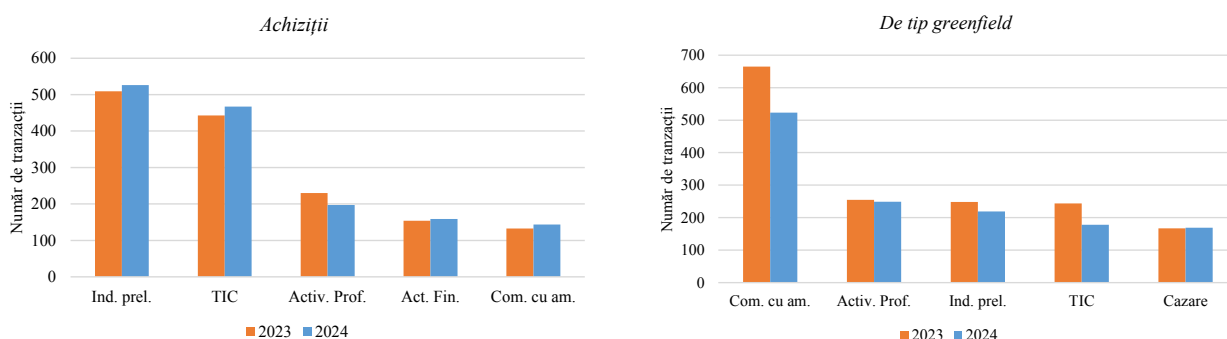
fost diferite, înregistrându-se o creștere a numărului de tranzacții în Germania (17 %) și o scădere în Franța (1,1 %). În pofida acestei ușoare scăderi, Franța a depășit Spania ca beneficiar al ISD și s-a clasat pe locul al doilea în 2024. Spania s-a clasat pe locul al treilea în 2024, cu o pondere de 12 % (230 tranzacții). Pe lângă Franța și Spania, alte două state membre, Irlanda (-26 %) și Danemarca (-9,1 %), au primit mai puține tranzacții de tip fuziuni și achiziții străine în 2024 față de 2023. Între timp, Polonia a înregistrat cea mai mare creștere a activității în ceea ce privește fuziunile și achizițiile străine în 2024 (39 %), fiind urmată de Țările de Jos (30 %).

Primii doi beneficiari ai investițiilor străine de tip greenfield în 2024 au fost Spania și Germania, care au primit 24 % (412 tranzacții) și, respectiv, 12 % (212 tranzacții) din totalul proiectelor. Acestea au fost urmate îndeaproape de Franța (11 %, 191 tranzacții). Scăderea numărului de proiecte comparativ cu anul anterior a fost deosebit de vizibilă pentru Irlanda (36 %) și Polonia (35 %), în timp ce două state membre, Suedia (22 %) și Finlanda (140 %), au înregistrat o creștere a numărului de proiecte străine de tip greenfield primite în raport cu anul anterior.

4. Informații specifice sectorului

Analizând primele cinci categorii sectoriale⁴, aproape toate au înregistrat creșteri ale tranzacțiilor de tip fuziuni și achiziții străine în 2024 comparativ cu 2023 pentru aceeași perioadă, cu excepția tranzacțiilor în domeniul activităților profesionale, științifice și tehnice (PST) (figura 4, graficul din stânga). În schimb, numărul de tranzacții străine de tip greenfield a crescut doar pentru una dintre primele cinci categorii de sectoare (facilități de cazare) în 2024 (figura 4, graficul din dreapta).

Figura 4: numărul de participații la capital (stânga) și de investiții de tip greenfield (dreapta) în 2023 și 2024 – în funcție de sectorul NACE Rev. 2 (primele cinci categorii)

Sursă: calcule JRC pe baza datelor de la Bureau van Dijk extrase la 26 martie 2025 din Orbis M&A și Orbis Crossborder Investment. PST înseamnă activități „profesionale, științifice și tehnice” (NACE Rev. 2, secțiunea M) și include unitățile de cercetare și dezvoltare. TIC este abrevierea folosită pentru „tehnologia informației și comunicațiilor” (NACE Rev. 2, secțiunea J). Industria prelucrătoare corespunde secțiunii C din NACE Rev. 2. Activitățile financiare corespund secțiunii K din NACE Rev. 2 („Activități financiare și de asigurări”). Comerțul cu amănuntul corespunde secțiunii G din NACE Rev. 2 („Comerțul cu ridicata și cu amănuntul”). Facilitățile de cazare corespund secțiunii I din NACE Rev. 2 („Servicii de cazare și restaurante”).

⁴ Categoriile utilizate se referă la structura generală a NACE Rev. 2, a se vedea: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/nace-rev2>.

În 2024, industria prelucrătoare a rămas principalul sector în materie de tranzacții, cu un procent de 27 % reprezentat de fuziuni și achiziții străine (526 tranzacții). Tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) și-a păstrat locul al doilea, cu 24 % (467 tranzacții). Ambele sectoare au înregistrat o creștere a activității în materie de tranzacții, industria prelucrătoare crescând cu 3,3 %, iar TIC cu 5,4 % în 2024 comparativ cu 2023. Activitățile PST, în cazul cărora tranzacțiile au scăzut cu 14 % în raport cu 2023, s-au clasat pe locul al treilea, cu 10 %, urmate de activitățile financiare (8,1 %) și de comerțul cu amănuntul (7,3 %).

În ceea ce privește investițiile străine de tip greenfield, activitățile legate de comerțul cu amănuntul au reprezentat aproape o treime (31 %) din proiecte în 2024 (523 tranzacții). Activitățile PST erau al doilea sector ca mărime în 2024, cu o cotă de 15 %. În 2024, industria prelucrătoare, cu o cotă de 13 %, a devenit al treilea sector ca mărime pentru investițiile de tip greenfield, în timp ce sectorul TIC, cu o cotă de 10 %, s-a clasat pe locul al patrulea. Investițiile de tip greenfield în sectorul TIC și în sectorul comerțului cu amănuntul sunt cele care au înregistrat cea mai mare scădere în comparație cu anul anterior – numărul de proiecte în 2024 a scăzut cu 27 % și, respectiv, cu 21 %. Sectorul facilităților de cazare a fost singurul sector din primele cinci care a înregistrat o creștere a numărului de proiecte (1,2 %) în cursul aceleiași perioade.

5. Concluzii

UE-27 a înregistrat o creștere constantă a stocurilor de ISD între 2015 și 2024, primind o medie anuală de 5 250 ISD. Cu toate acestea, în ultimii ani s-a înregistrat o încetinire a fluxului de investiții străine directe din străinătate, înregistrându-se scăderi anuale în 2023 (23 %) și 2024 (8,4 %). Scăderea din 2024 a fluxului de intrări a fost determinată de o scădere a investițiilor străine de tip greenfield (19 %), în timp ce investițiile de tip fuziuni și achiziții au înregistrat o redresare comparativ cu anul anterior (2,7 %).

În 2024, SUA și Regatul Unit au devenit principalii investitori străini. SUA a avut cel mai mare număr de investiții, cu 30 % din totalul fuziunilor și achizițiilor și 37 % din investițiile de tip greenfield, urmate îndeaproape de Regatul Unit, cu 23 % din fuziuni și achiziții și 24 % din investițiile de tip greenfield. În ceea ce privește statele membre care primesc ISD, Germania a fost destinația preferată pentru fuziuni și achiziții (21 %), în timp ce Spania a primit cele mai multe investiții de tip greenfield (24 %). În cele din urmă, în ceea ce privește distribuția sectorială, industria prelucrătoare (27 %) a fost cel mai important sector pentru tranzacțiile de tip fuziuni și achiziții, în timp ce comerțul cu amănuntul (31 %) a fost un sector prioritar pentru activitățile de investiții de tip greenfield.

Declinul anual al proiectelor de tip greenfield din 2024 a afectat aproape toate jurisdicțiile de origine, statele membre de destinație și sectoarele. Îmbunătățirea anuală moderată de ansamblu a investițiilor în materie de fuziuni și achiziții observată în 2024 pare să fie distribuită inegal în funcție de jurisdicțiile de origine, destinații și sectoare.

CAPITOLUL 2 – EVOLUȚII LEGISLATIVE ÎN STATELE MEMBRE ÎN 2024

1. Regulamentul UE privind examinarea ISD și mecanismele de examinare a ISD ale statelor membre ale UE

Pe tot parcursul anului 2024, Comisia Europeană a continuat să încurajeze toate statele membre să adopte și să pună în aplicare mecanisme naționale de examinare a ISD pentru a se asigura că Comisia și toate statele membre dispun de instrumente adecvate pentru a identifica și a aborda riscurile la adresa securității și ordinii publice legate de ISD.

În plus, Comisia Europeană a încurajat, de asemenea, alinierea mecanismelor naționale de examinare și a practicilor de examinare a ISD. Ea a sprijinit statele membre prin intermediul unor orientări tehnice și de politică, reuniuni tehnice și schimburi de informații, în special schimburi de bune practici. Cu toate acestea, există încă diferențe semnificative între mecanismele naționale de examinare, în special în ceea ce privește: (i) definiția unei examinări oficiale a unei ISD (ceea ce permite declanșarea notificării unei ISD către mecanismul de cooperare); (ii) durata și termenele procedurii naționale de examinare; (iii) acoperirea sectorială a mecanismelor naționale de examinare; și (iv) cerințele în materie de notificare a autorităților naționale de către părțile la tranzacție. Abordarea acestor diferențe a fost unul dintre motivele care au stat la baza propunerii legislative a Comisiei din ianuarie 2024 de revizuire a mecanismului de cooperare, care este în prezent în curs de finalizare de către Consiliu și Parlamentul European.

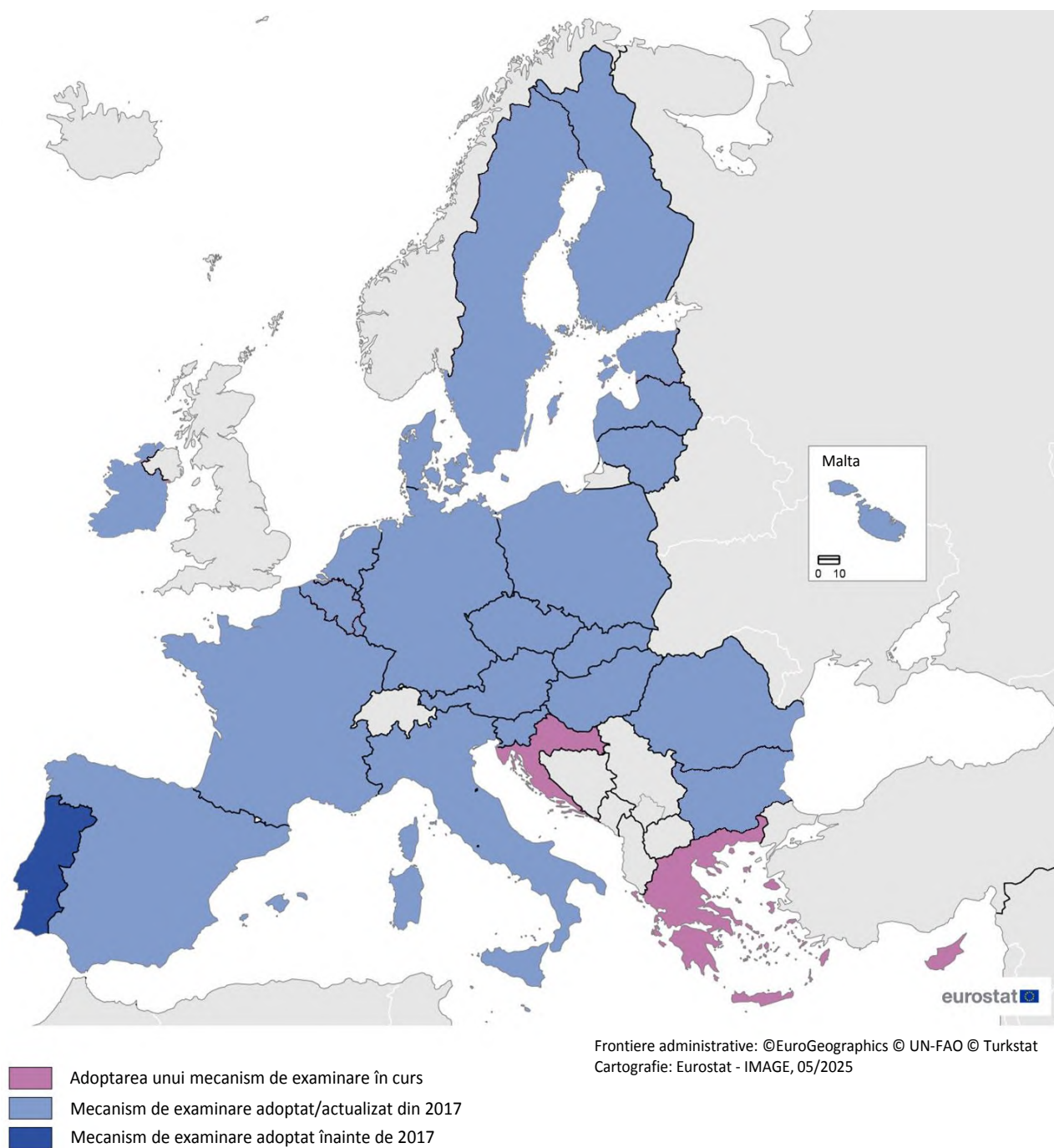
2. Prezentare generală a mecanismelor de examinare a ISD și a evoluțiilor legislative din statele membre

Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și incertitudinile cu privire la evoluțiile geopolitice au pus și mai mult accentul pe necesitatea de a asigura tehnologii și infrastructuri (avansate) critice. În consecință, anumite state membre care nu dispuneau de mecanisme de examinare au luat noi măsuri pentru a adopta mecanisme naționale de examinare sau pentru a le actualiza și extinde pe cele existente ca răspuns la evoluția situației.

În 2024, trei state membre s-au angajat în activități cu scopul de a adopta un mecanism de examinare, pentru două state membre mecanismele de examinare a ISD pe care le-au adoptat recent au devenit operaționale, iar 10 state membre au introdus modificări în legislația lor existentă în materie de examinare a ISD.

Până la sfârșitul anului 2024, 24 state membre ale UE dispuneau de o legislație privind examinarea ISD în vigoare.

Harta de mai jos oferă o imagine de ansamblu a situației legislației din statele membre ale UE în 2024.

Tabelul de mai jos oferă o imagine de ansamblu a situației și a evoluției legislației în toate statele membre la 31 decembrie 2024⁵.

Dispun de un mecanism național de examinare a ISD (nicio modificare legislativă)	Austria, Belgia, Estonia, Finlanda, Germania, Italia, Letonia, Luxemburg, Malta, Portugalia, Slovenia, Spania
Au modificat un mecanism existent	Cehia, Danemarca, Franța, Ungaria, Lituania, Țările de Jos, Polonia, România, Suedia, Slovacia
Intrarea în vigoare a unui nou mecanism național de examinare a ISD	Bulgaria, Irlanda
Proces consultativ sau legislativ în curs de desfășurare care se preconizează că va avea ca rezultat adoptarea unui nou mecanism	Croația, Cipru, Grecia

Intrarea în vigoare a unor noi mecanisme naționale de examinare a ISD

În Bulgaria, mecanismul național de examinare propus în Parlament în 2023 a fost adoptat la 22 februarie 2024, promulgat la 8 martie 2024 și va deveni operațional la un moment dat după adoptarea regulamentelor de punere în aplicare necesare⁶. În Irlanda, Legea privind examinarea tranzacțiilor cu țări terțe (*Screening of Third Country Transactions Act*), adoptată în octombrie 2023, a devenit operațională la 6 ianuarie 2025.

Procese consultative sau legislative în curs de desfășurare care se preconizează că vor avea ca rezultat adoptarea unui nou mecanism

La 31 decembrie 2024, Cipru nu instituise un mecanism național de examinare a ISD. Un proiect de lege a fost înaintat Parlamentului Ciprului în martie 2024. În urma mai multor modificări, proiectul de lege a fost prezentat din nou Oficiului Juridic al Republicii Cipru pentru o examinare juridică la începutul anului 2025. La un moment dat, textul va fi din nou prezentat Parlamentului Ciprului spre adoptare.

În Croația, în octombrie 2023 a fost înființat un grup de lucru în vederea elaborării unei propuneri legislative de instituire a unui mecanism de examinare a ISD. La 31 decembrie 2024, procesul de elaborare era încă în desfășurare.

⁵ Pentru mai multe detalii, a se vedea documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport.

⁶ La 16 iunie 2025, regulamentele de punere în aplicare relevante pentru mecanismul bulgar de examinare nu fuseseră încă adoptate.

În Grecia, Ministerul Afacerilor Externe a finalizat elaborarea legislației pentru instituirea unui mecanism național de examinare.

Actualizări aduse mecanismelor existente de examinare a ISD

În Cehia, au fost lansate lucrările pregătitoare pentru modificarea atât a mecanismului general de examinare a ISD (Legea nr. 34/2021), cât și a mecanismului sectorial de examinare în temeiul Legii energiei (Legea nr. 458/2000). Modificările aduse mecanismului general de examinare a ISD vizează să stabilească o legătură între examinarea investițiilor și investigațiile privind subvențiile străine și să introducă noi reguli de comunicare cu anumiți investitori străini.

Danemarca a modificat mecanismul său de examinare a ISD prin Legea nr. 674 din 11 iunie 2024, care a introdus posibilitatea examinării mai timpurii a acordurilor financiare speciale referitoare la licitațiile privind energia eoliană offshore sau la alte proiecte publice majore în domeniul energiei. Această nouă dispoziție a intrat în vigoare la 1 iulie 2024.

În Franța, lista revizuită a activităților de cercetare și dezvoltare în domeniul tehnologiilor critice care fac obiectul mecanismului de examinare a investițiilor străine a intrat în vigoare în 2024, în urma adoptării unui act administrativ la 28 decembrie 2023. Lista revizuită include acum fotonica și o nouă descriere a energiei curate.

În Ungaria, două serii de modificări ale legislației privind examinarea ISD au permis transpunerea în legislația națională a anumitor dispoziții ale Directivei (UE) 2022/2555 privind securitatea cibernetică și ale Directivei (UE) 2022/2557 privind reziliența entităților critice.

Lituania a actualizat două liste relevante pentru activitățile de examinare a ISD: (i) lista echipamentelor și a activelor importante pentru securitatea națională în iulie și octombrie 2024; și (ii) lista activităților economice considerate importante din punct de vedere strategic pentru securitatea națională la 13 noiembrie 2024. Domeniul de aplicare al subsectoarelor a fost extins la criptomonede și la tokenuri raportate la active.

La 1 ianuarie 2024, Țările de Jos au adoptat un regulament de punere în aplicare privind energia eoliană offshore. Regulamentul permite examinarea participanților la licitații pentru parcurile eoliene offshore și transferul controlului înainte ca un parc eolian să devină operațional.

În Polonia, Regulamentul Consiliului de Miniștri din 18 decembrie 2024 a modificat lista entităților protejate (societăți care fie dețin active în infrastructura critică, fie își desfășoară activitatea în sectoare strategice) și a autorităților corespunzătoare care le supraveghează.

În România, adoptarea Ordonanței de urgență nr. 152/2024 a clarificat noțiunea de „investitor din Uniunea Europeană” și a introdus noi dispoziții privind termenele legale. În plus, secretariatul Comisiei ISD a fost subordonat direct președintelui Comisiei ISD, în locul președintelui autorității de concurență.

La 1 octombrie 2024, Suedia a extins lista „serviciilor esențiale” reglementate de Legea privind examinarea ISD (2023: 560) la noi activități. Cea mai importantă modificare este adăugarea unei serii de activități care justifică o protecție în ceea ce privește funcțiile vitale ale societății în domeniul informației și comunicațiilor.

În Slovacia, adoptarea Legii nr. 367/2024 referitoare la infrastructura critică și la modificările și completările aduse anumitor legi a condus la o modificare limitată în ceea ce privește accesul la informațiile privind activitățile de examinare a ISD.

Mai multe detalii cu privire la evoluțiile legislative legate de mecanismele naționale ale statelor membre în materie de examinare pot fi găsite în documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul document. O listă actualizată a mecanismelor naționale de examinare este disponibilă pe site-ul web al Comisiei Europene⁷.

⁷ Lista mecanismelor de examinare notificate de statele membre (din data de 8 ianuarie 2025) este disponibilă la următoarea adresă:
<https://circabc.europa.eu/rest/download/7e72cdb4-65d4-4eb1-910b-bed119c45d47>.

CAPITOLUL 3 – ACTIVITĂȚILE DE EXAMINARE A ISD DESFĂȘURATE DE STATELE MEMBRE

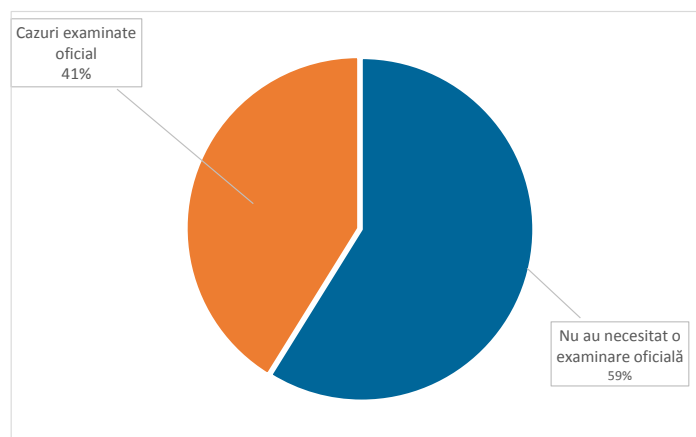
Regulamentul privind examinarea investițiilor străine directe stabilește un cadru care permite statelor membre ale UE să examineze ISD de pe teritoriul lor din motive de securitate și de ordine publică și să ia măsuri pentru a aborda riscuri specifice. Decizia de a examina sau nu o anumită ISD rămâne responsabilitatea exclusivă a statului membru în care are loc investiția. De asemenea, regulamentul a creat un mecanism de cooperare între Comisie și autoritățile de examinare ale statelor membre pentru evaluarea riscului tranzacțiilor ISD individuale. Acest mecanism permite schimbul de informații și permite atât Comisiei, cât și altor state membre să semnaleze altor state membre sau programelor sau proiectelor de la nivelul UE posibilele riscuri în materie de securitate sau de ordine publică asociate unei ISD, aceste riscuri putând fi astfel evaluate și atenuate. Deși mecanismul de cooperare ajută statul membru în care are loc investiția să evalueze și să atenueze riscurile pe care aceasta o reprezintă în materie de securitate sau de ordine publică, statul membru respectiv decide ce investiții să examineze, să aprobe, să condiționeze sau să blocheze.

Prezentul capitol oferă informații agregate privind activitățile naționale de examinare efectuate în 2024, pe baza rapoartelor anuale prezentate de statele membre Comisiei în temeiul articolului 5 din regulament. În ansamblu, statele membre care dispun de mecanisme naționale de examinare au gestionat în total 3 136 de cereri de autorizare, precum și cazuri care au fost inițiate chiar de autorități (cazuri *ex officio*)⁸, în creștere de la 1 808 în 2023 și 1 444 în 2022. 41 % dintre acestea au făcut obiectul unei examinări oficiale și aproximativ 59 % au fost considerate neeligibile sau nu au necesitat o examinare oficială (figura 5)⁹.

⁸ Statele membre aplică proceduri de examinare diferite, care variază în ceea ce privește domeniul de aplicare, etapele procesului, verificările *ex ante* sau *ex post* ale eligibilității, durata sau termenele de examinare etc., toate acestea fiind reflectate în raportarea cazurilor. De exemplu, unele state membre declară investițiile neeligibile înainte de efectuarea unei proceduri oficiale de examinare, în timp ce altele au desfășurat mai întâi o examinare oficială a cazurilor și numai ulterior le declară neeligibile. Prin urmare, graficele și cifrele raportate în prezentul capitol au scopul de a descrie comportamentul mediu al activităților de examinare ale statelor membre pentru anul de raportare și se bazează pe datele raportate de statele membre.

⁹ Trebuie remarcat faptul că datele raportate sunt puternic influențate de faptul că Suedia a raportat un număr foarte mare de cazuri în primul an complet de funcționare a mecanismului său de examinare a ISD, depășind de departe numărul anual de cazuri raportate de orice alt stat membru. În cazul în care Suedia ar fi exclusă din calcul, ponderea cazurilor care au făcut obiectul unei examinări oficiale ar fi de 67 %, iar ponderea cazurilor care nu au necesitat o examinare oficială ar fi de 33 %.

Figura 5 – Activitățile de examinare a ISD desfășurate de statele membre

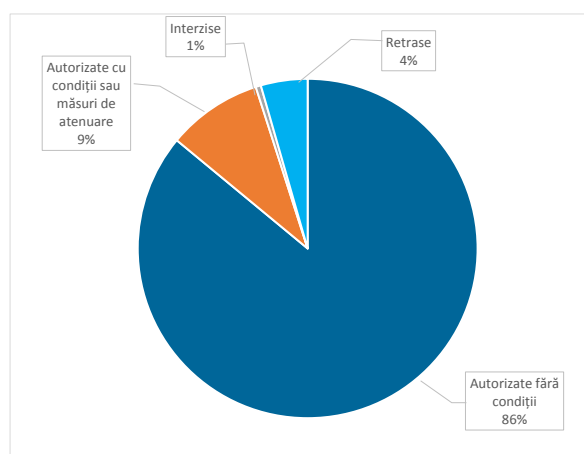
Sursă: rapoartele statelor membre.

Dintre cazurile de ISD care au făcut obiectul unei examinări oficiale în 2024 și pentru care statele membre au raportat o decizie, majoritatea covârșitoare (86 %) au fost autorizate fără condiții (Figura 6). Aceasta înseamnă că investiția a fost aprobată fără nicio acțiune suplimentară necesară din partea investitorului. În comparație cu anul precedent, statele membre au autorizat un procent ușor mai mare al ISD examinate oficial fără condiții (această cifră a fost echivalentă cu 85 % în 2023).

În paralel, 9 % dintre decizii au implicat o aprobare însoțită de condiții sau măsuri de atenuare, ceea ce este ușor mai scăzut decât procentul de 10 % din 2023. În aceste cazuri, autoritățile naționale de examinare a ISD au cerut anumite acțiuni, asigurări și angajamente din partea investitorilor înainte de a aproba o ISD.

În cele din urmă, autoritățile naționale au blocat investițiile în aproximativ 1 % din totalul cazurilor care au făcut obiectul unei decizii (la fel ca în anii precedenți). În final, 4 % din depuneri au fost retrase de către părți înainte de luarea unei decizii oficiale.

Figura 6 – Decizii notificate privind cazuri de ISD

Sursă: raportările către Comisie efectuate de statele membre.

Concluzie privind activitățile de examinare desfășurate de statele membre

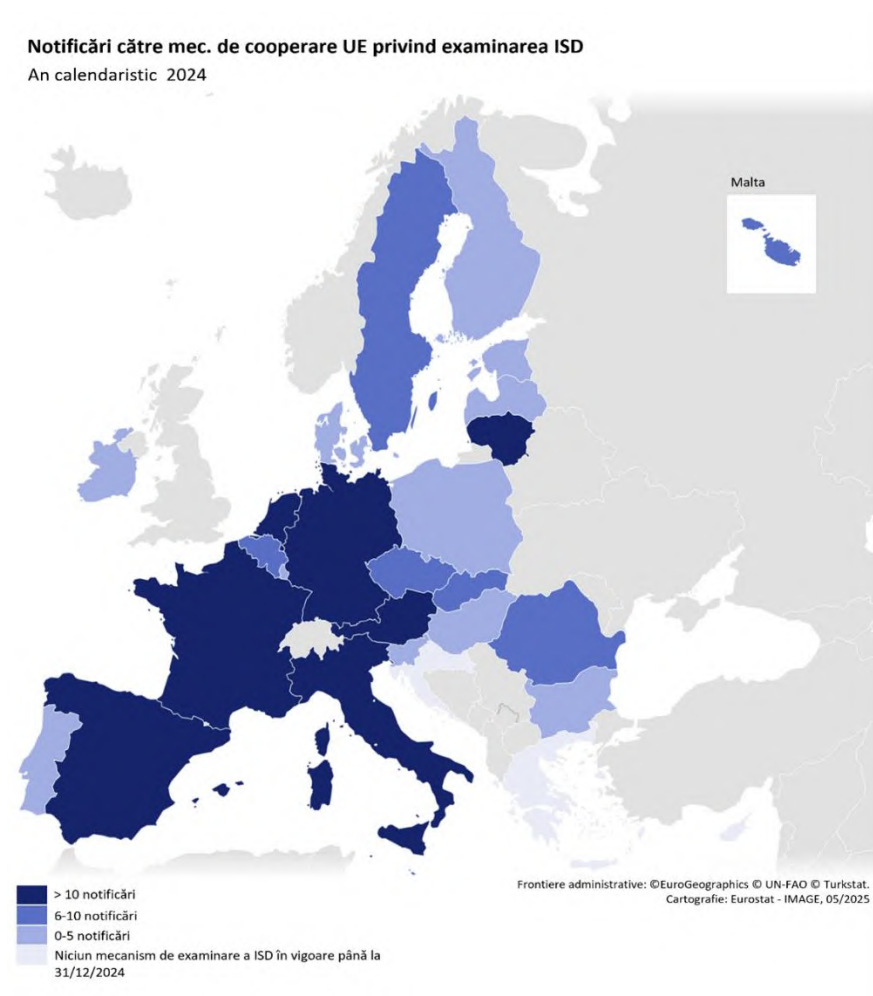
- Proporția cazurilor de ISD care au făcut obiectul unei examinări oficiale a fost de 41 % din totalul cererilor de autorizare depuse de investitori/părțile la tranzacție la autoritățile naționale de examinare a ISD sau examinate de autoritățile naționale din proprie inițiativă. Această evoluție este puternic influențată de Suedia, care a raportat un număr foarte mare de cazuri de ISD pentru anul de raportare.
- Majoritatea ISD examinate au fost autorizate fără nicio condiție (86 %), această pondere fiind puțin mai ridicată decât cea din 2023 (85 %). Acest lucru arată că examinarea ISD în statele membre ale UE nu a dat naștere unui climat de investiții mai restrictiv, ci asigură o mai mare conștientizare în rândul statelor membre și al Comisiei cu privire la investițiile străine directe care ar putea reprezenta un risc la adresa securității sau a ordinii publice.
- În ceea ce privește autorizațiile însoțite de condiții, ponderea cazurilor în care au fost impuse măsuri de atenuare (9 %) este ușor mai redusă decât în 2023 (10 %).
- Ponderea ISD blocate de statele membre a rămas în jur de 1 %, ceea ce corespunde mediei din ultimii ani.
- În ansamblu, aceste numere arată o tendință stabilă, ceea ce confirmă faptul că UE a rămas deschisă investițiilor străine, iar statele membre blochează numai acele ISD care reprezintă amenințări foarte grave la adresa securității și a ordinii publice.

CAPITOLUL 4 – MECANISMUL DE COOPERARE AL UE ÎN MATERIE DE EXAMINARE A ISD

1. Notificări în temeiul Regulamentului privind examinarea investițiilor străine directe

1.1 Prezentare generală a activității desfășurate în 2024

În 2024, 21 state membre au transmis, în total, 477 de notificări în temeiul articolului 6 din Regulamentul privind examinarea investițiilor străine directe, comparativ cu cele 488 de notificări transmise de 18 state membre în 2023¹⁰. Patru state membre (Spania, Austria, Italia, Franța) au fost responsabile pentru 76 % din notificări, iar șapte state membre (Spania, Austria, Italia, Franța, Germania, Țările de Jos și Lituania) au fost responsabile pentru 84 % dintre aceste notificări¹¹. Tranzacțiile notificate au variat foarte mult, inclusiv în ceea ce privește domeniul de aplicare sectorial, valoarea tranzacției și originea investitorilor finali, printre alți parametri.

Sursă: rapoartele statelor membre.

¹⁰ A se consulta [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM\(2024\)464&lang=ro](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM(2024)464&lang=ro).

¹¹ În 2023, această pondere a fost de 69 % și, respectiv, de 85 %.

Harta de mai sus indică numărul de ISD notificate de statele membre altor state membre și Comisiei în cadrul mecanismului de cooperare al UE privind examinarea ISD. În 2024, dintre cele 21 state membre care dispuneau de un mecanism național de examinare, șapte state membre au transmis peste 10 notificări, șase au transmis 6-10 notificări, iar opt au transmis mai puțin de 5 notificări.

Comparativ cu anul precedent, în 2024 s-a înregistrat o scădere cu 2 % a numărului de notificări, trecând de la 488 la 477. În afară de această mică scădere, s-a înregistrat o creștere continuă a numărului de notificări în ultimii ani. Au existat 414 notificări în 2021, 421 în 2022 și 488 în 2023, iar numărul statelor membre care au notificat ISD a crescut de la 13 în 2021 la 21 în 2024.

1.2 Principalele sectoare¹² ale ISD notificate mecanismului de cooperare

Cele cinci sectoare cu cel mai mare număr de tranzacții în 2023 au fost industria prelucrătoare¹³ (25 % din toate tranzacțiile), TIC¹⁴ (22 %), comerțul cu ridicata și cu amănuntul¹⁵ (14 %), activitățile financiare¹⁶ (10 %) și activitățile profesionale¹⁷ (9 %). Această situație este foarte asemănătoare cu cea de anul trecut, când aceleași cinci sectoare au ocupat primele locuri în aceeași ordine. Notificările referitoare la activitățile industriei prelucrătoare au dobândit o importanță și mai mare în comparație cu 2023, când ponderea lor a fost de 23 %. În cele din urmă, notificările referitoare la sectorul energiei și al transporturilor au reprezentat 6 % și, respectiv, 5 % din numărul total de notificări în 2024, iar alte sectoare¹⁸ au reprezentat 9 %.

¹² Conform abordării generale, sectorul primar de activitate a fost selectat ca indicator principal. Acest lucru este, de asemenea, în concordanță cu informațiile cuprinse în toate graficele sectoriale din documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport anual.

¹³ Industria prelucrătoare cuprinde activitățile întreprinderilor care sunt implicate în transformarea materialelor în produse noi (de exemplu, fabricarea de echipamente și motoare electrice, mașini și echipamente industriale, arme și muniții și produse farmaceutice).

¹⁴ TIC înseamnă tehnologiile informației și comunicațiilor. Acest sector cuprinde activități ale întreprinderilor care furnizează infrastructuri și instrumente esențiale pentru crearea, partajarea și difuzarea cunoștințelor (de exemplu, programarea informatică, editarea de software, prelucrarea și găzduirea datelor, activitățile de telecomunicații fără fir).

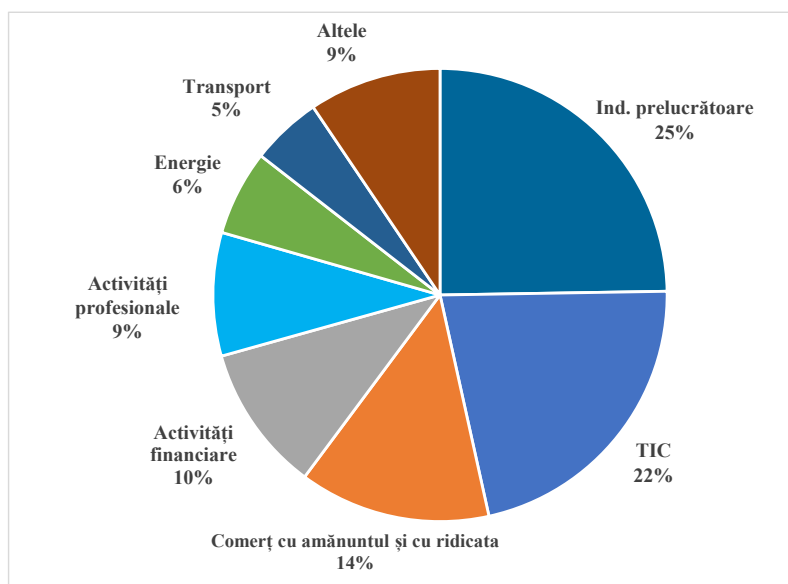
¹⁵ Comerțul cu ridicata și cu amănuntul include activitățile de comerț cu ridicata și cu amănuntul legate de produse farmaceutice, produse chimice, echipamente și materiale electronice și de telecomunicații, calculatoare, echipamente periferice pentru calculatoare și programe informatice, metale și minereuri metalifere.

¹⁶ Activitățile financiare includ activități desfășurate de holdinguri, fonduri sau alți actori similari din sectorul financiar care vizează achiziționarea unei participații (la capital) sau a unui control specific într-o societate-țintă (de exemplu, activități de gestionare a fondurilor, activități ale holdingurilor, servicii financiare și activități de asigurare).

¹⁷ Activitățile profesionale includ activități ale firmelor de avocatură și de contabilitate, precum și activități de consultanță și inginerie (de exemplu, activitățile sediilor centrale, cercetarea de piață și sondajele de opinie, consultanța, precum și cercetarea și dezvoltarea experimentală în domeniul biotehnologiei).

¹⁸ Categoria „alte” cuprinde toate celelalte sectoare sub 5 %, în special, construcții, sănătate și activități administrative.

Figura 7 – Defalcarea pe sectoare a tuturor notificărilor din 2024

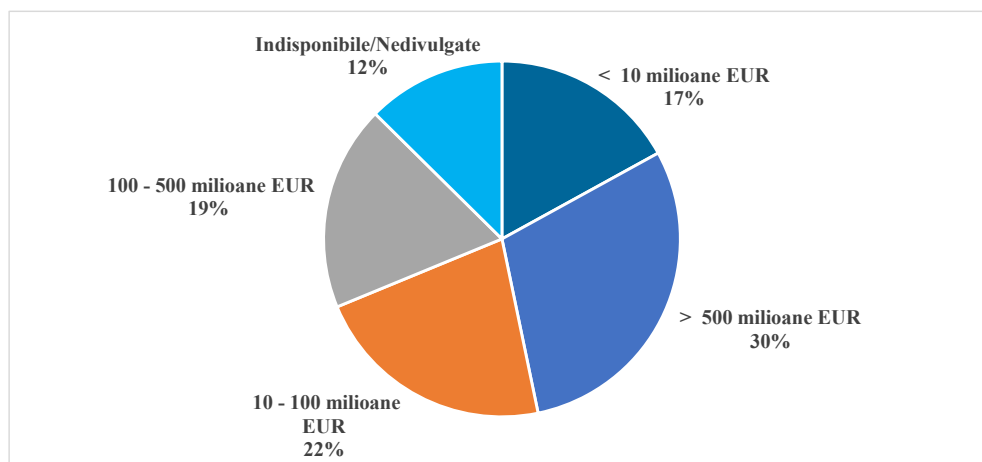

Sursă: notificările statelor membre.

1.3 Valoarea totală a ISD notificate mecanismului de cooperare

În ceea ce privește valoarea tranzacțiilor, 58 % din ISD notificate au avut o valoare¹⁹ mai mică de 500 de milioane EUR, în creștere cu 5 puncte procentuale față de 53 % în 2023. 30 % dintre tranzacții au implicat o valoare de 500 de milioane EUR și mai mult (29 % în 2023).

Figura 8 – Valoarea per tranzacție de ISD notificată în 2024²⁰

Sursă: notificările statelor membre.

¹⁹ Valoarea, dacă este disponibilă, se referă la valoarea totală a tranzacției din care a făcut parte tranzacția notificată.

²⁰ „Indisponibile/nedivulgate” include cazurile în care valorile nu au fost indicate, sunt indisponibile/nedivulgate sau nu se aplică (de exemplu, deoarece o tranzacție a implicat o restructurare sau nu a fost prevăzută nicio investiție).

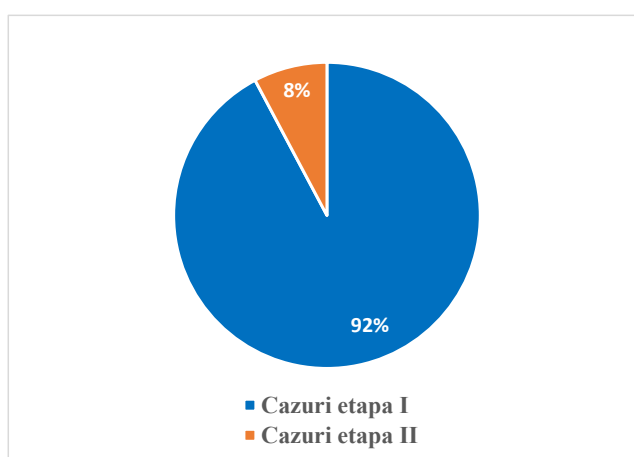
1.4 Procedura și rapiditatea în închiderea cazurilor de ISD

În conformitate cu Regulamentul privind examinarea ISD, tranzacțiile ISD notificate de statele membre sunt evaluate de Comisia Europeană în două etape. Toate tranzacțiile notificate fac obiectul unei evaluări preliminare (denumită în continuare „etapa 1”), doar un număr limitat de tranzacții trecând la etapa 2.

Etapa 2 implică o evaluare mai detaliată a cazurilor care ar putea afecta securitatea sau ordinea publică în mai multe state membre sau care ar putea crea riscuri pentru proiecte sau programe de interes pentru UE. Cazurile din etapa 2 pot fi încheiate cu un aviz al Comisiei, astfel cum se prevede în Regulamentul privind examinarea investițiilor străine directe. Cu toate acestea, astfel de avize rămân confidențiale în temeiul articolului 10 din regulament. Avizul: (i) poate comunica faptul că Comisia consideră că ISD este de natură să afecteze în mod negativ securitatea sau ordinea publică în mai mult de un stat membru sau un proiect sau program de interes pentru Uniune; (ii) poate recomanda luarea în considerare a unor măsuri adecvate sau (iii) poate face schimb de informații relevante în legătură cu ISD care fac obiectul examinării pentru a contribui la evaluare și la decizia finală a statului membru care a transmis notificarea.

În 2024, dintre cele 477 de cazuri notificate, 92 % au fost închise de Comisie în etapa 1, și anume în termen de 15 zile de la notificarea de către statele membre care efectuează procedura de examinare (același procent ca în 2023). Restul de 8 % din tranzacții au trecut în etapa 2, fiind solicitate informații suplimentare din partea statului membru care a transmis notificarea²¹. În 2024, cinci state membre au reprezentat peste 66 % din cazurile din etapa 2, o creștere în comparație cu 2023, când primele cinci state membre care au notificat cazuri care au ajuns în etapa 2 pentru Comisie au reprezentat 60 % din cazurile din etapa 2. La fel ca în 2023, Comisia a emis un aviz în mai puțin de 2 % din tranzacțiile notificate.

Figura 9 – Cazuri închise în etapele 1 și 2

Sursă: notificările statelor membre.

²¹ În astfel de cazuri, termenul pentru prezentarea de observații sau emiterea unui aviz este de 20 de zile calendaristice de la primirea informațiilor solicitate de la statul membru care a transmis notificarea.

La deschiderea etapei 2, Comisia Europeană solicită informații suplimentare din partea statului membru care transmite notificarea, care variază în funcție de tranzacție și de detaliile informațiilor transmise odată cu notificarea²². Aceste informații răspund adesea la întrebări cu privire la intențiile și planul de afaceri al investitorului în ceea ce privește societatea-țintă sau clienții societății-țintă în sectoarele sensibile. Aceste informații sunt necesare pentru o mai bună evaluare a caracterului critic al societății-țintă și a potențialelor pericole pe care le prezintă investitorul străin.

În 2024, statele membre au participat la mecanismul de cooperare, printre altele prin formularea de întrebări în aproximativ 10 % din cazuri și prin emiterea de observații cu privire la tranzacțiile ISD care au loc într-un alt stat membru. Ponderea cazurilor cu privire la care statele membre au emis observații se ridică la aproximativ 3 %, cu mult sub cota de 6 % din 2023²³. Numărul statelor membre care au transmis observații altor state membre a rămas neschimbat, la aproximativ o treime²⁴.

1.5 Principalele sectoare ale ISD care fac obiectul evaluării detaliate de către Comisie a riscurilor în materie de securitate sau de ordine publică

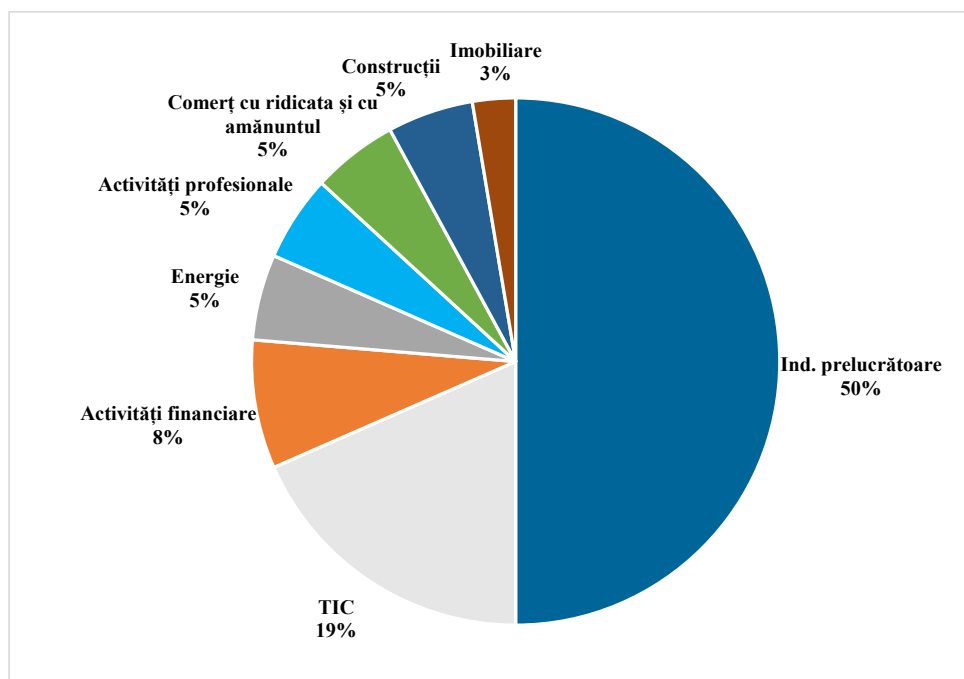
Principalul sector vizat pentru cazurile din etapa 2 era cel al industriei prelucrătoare, care reprezenta 50 % din totalul tranzacțiilor și era cu mult peste cota de 39 % care o ocupa în 2023 (figura 10). Al doilea sector ca mărime era cel al TIC, reprezentând aproape o cincime din toate cazurile din etapa 2 (24 % în 2023). Cazurile din etapa 2 privind activitățile financiare s-au clasat pe locul al treilea, cu o pondere de 8 %, neschimbată față de anul anterior.

²² Formularul de notificare: informații cerute investitorului în scopul notificărilor în temeiul articolului 6 din regulament care servesc la garantarea unui anumit grad de uniformitate și a unui volum minim al informațiilor cu privire la tranzacție, la investitor și la societatea-țintă furnizate în notificarea efectuată în temeiul regulamentului. Formularul este disponibil la adresa https://policy.trade.ec.europa.eu/enforcement-and-protection/investment-screening_en.

²³ Mai multe țări pot emite o observație cu privire la aceeași tranzacție.

²⁴ În majoritatea cazurilor în care statele membre au adresat întrebări, răspunsul primit a atenuat eventualele preocupări, astfel încât nu au fost formulate observații.

Figura 10 – Principalele sectoare vizate în cazurile din etapa 2 în 2024

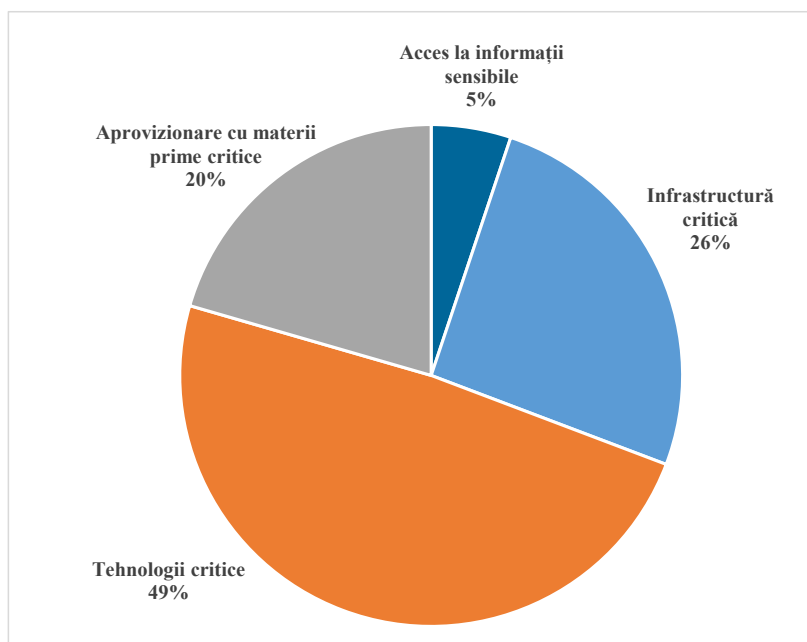

Sursă: notificările statelor membre.

Având în vedere importanța industriei prelucrătoare, figura 11 oferă o imagine de ansamblu a factorilor²⁵ care au fost utilizați pentru a evalua caracterul critic al tranzacțiilor din acest sector în ceea ce privește securitatea sau ordinea publică. Factorul utilizat cel mai adesea este atunci când tranzacția a implicat investiții străine în tehnologii critice, reprezentând 49 % din total în 2024 (51 % în 2023). Al doilea factor ca importanță, reprezentând o cotă de 26 % (34 % în 2023), a fost legat de ISD în infrastructura critică, urmat de aprovizionarea cu materii prime esențiale, cu 20 % (13 % în 2023). În cele din urmă, accesul la informații sensibile (inclusiv la date cu caracter personal) a reprezentat doar 5 % din total, în creștere cu 3 puncte procentuale față de 2 % în 2023.

²⁵ Acești factori sunt prevăzuți la articolul 4 din Regulamentul privind examinarea investițiilor străine directe. Pentru o tranzacție, pot exista mai mulți factori utilizați pentru a evalua caracterul critic al unei anumite ISD pentru securitatea și ordinea publică.

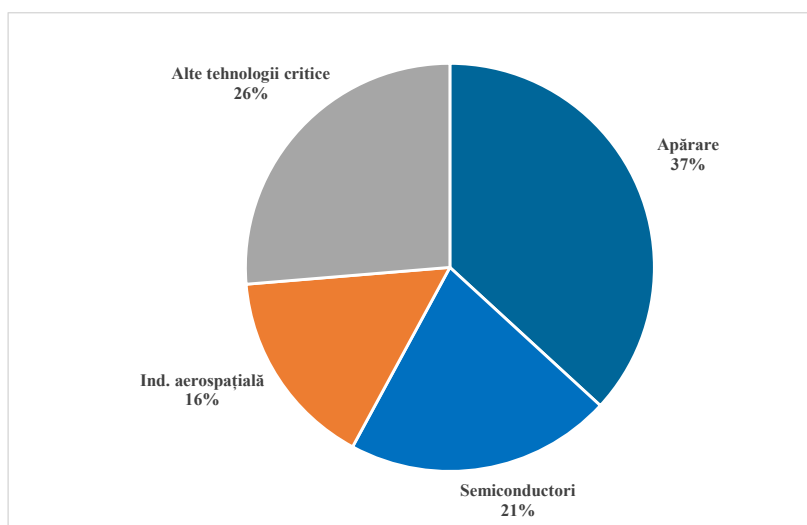
Figura 11 – Factori care conduc la cazuri din etapa 2 în industria prelucrătoare

Sursă: notificările statelor membre

Analizând mai în detaliu notificările referitoare la tehnologiile critice care fac obiectul etapei 2 (figura 12), reiese că activitățile legate de apărare au reprezentat 37 % din aceste cazuri, în creștere cu 11 puncte procentuale față de 26 % în 2023, urmate de semiconductori, cu 21 % și de industria aerospațială, cu 16 %. În comparație cu 2023, când semiconductorii au reprezentat 17 %, iar industria aerospațială 22 %, clasamentele acestor ultime două tehnologii s-au inversat. Celelalte tehnologii critice, inclusiv inteligența artificială și robotica, au reprezentat 26 % din total.

Figura 12 – Tipuri de tehnologii critice în cazurile din etapa 2

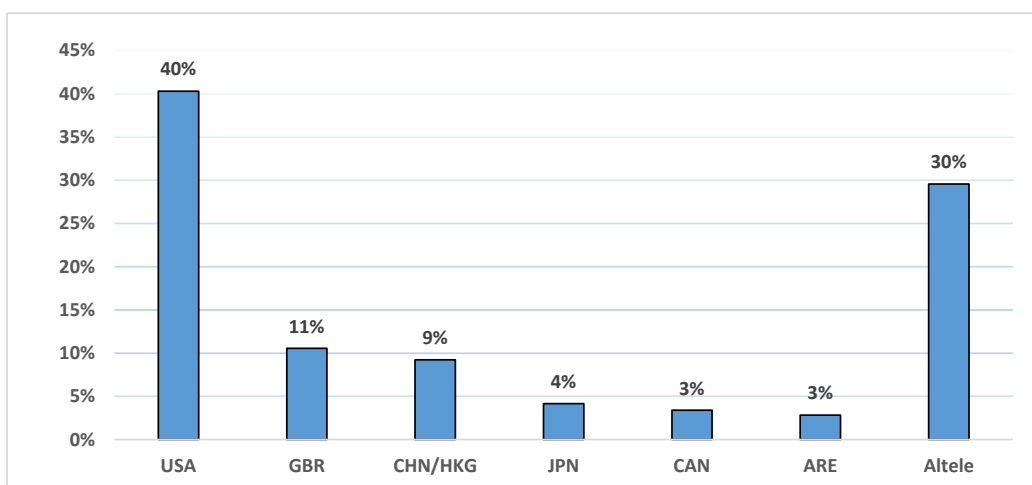
Sursă: notificările statelor membre

1.6 Originea investitorilor finali în ISD notificate mecanismului de cooperare

În cele 477 de cazuri notificate în 2024, cele șase jurisdicții principale de origine au fost: SUA, Regatul Unit, China (inclusiv Hong Kong), Japonia, Canada și Emiratele Arabe Unite. În comparație cu 2023, ponderea ISD efectuate de investitori din SUA notificate mecanismului de cooperare a crescut în mod semnificativ cu 7 puncte procentuale, trecând de la 33 % în 2023 la 40 % din totalul tranzacțiilor în 2024. Pe de altă parte, ponderea investitorilor din Regatul Unit a scăzut ușor, de la 12 % în 2023 la 11 % în 2024. O altă evoluție majoră a fost creșterea tranzacțiilor provenind din China, a căror pondere a crescut cu 50 %, trecând de la 6 % în 2023 la 9 % în 2024. În 2024, investițiile străine directe din Japonia s-au situat pe locul al patrulea în ceea ce privește numărul total de tranzacții, cu o pondere de 4 % (neschimbată față de 2023). În cele din urmă, ISD ale investitorilor din Canada și Emiratele Arabe Unite au avut fiecare o cotă de 3 % (în scădere de la 5 % și, respectiv, 6 % în 2023).

30 %²⁶ dintre cazurile notificate proveneau din alte jurisdicții decât primele șase, comparativ cu 2023, când ponderea acestora a fost de 33 %. Acest lucru marchează o ușoară creștere a concentrării investițiilor din principalele țări de origine. În 2023, primii șase investitori au reprezentat 66 % din cazurile notificate, față de 70 % în 2024.

Figura 13 – Țările de origine ale investitorilor finali în cazurile din 2024

Sursă: notificările statelor membre.

1.7 Notificări cu mai multe jurisdicții către mecanismul de cooperare și sectorul principal al acestora

Dintre toate cazurile notificate în 2024, 19 % din notificări au vizat tranzacții în curs de examinare în două sau mai multe state membre (comparativ cu 29 % în primul raport anual,

²⁶ Țările/jurisdicțiile cu o pondere care nu poate fi neglijată includ Jersey, India, Singapore și Elveția, cu o cotă de 2 % fiecare. ISD din Rusia au reprezentat o cotă de 1 % din totalul investițiilor notificate mecanismului de cooperare în 2024.

28 % în al doilea, 20 % în al treilea și 36 % în al patrulea raport anual)²⁷. Principalele sectoare care au făcut obiectul acestor notificări au fost: (i) industria prelucrătoare cu o pondere de 26 % (23 % în 2023); (ii) TIC cu o pondere de 20 % (21 % în 2023); (iii) comerțul cu ridicata și cu amănuntul cu o pondere de 14 % (19 % în 2023); (iv) activitățile profesionale cu o pondere de 7 % (13 % în 2023); și (v) sectorul energiei cu o pondere de 6 % (5 % în 2023) (tabelul 1). Construcțiile și sănătatea au reprezentat 6 % din tranzacțiile cu mai multe jurisdicții. În cele din urmă, alte sectoare, inclusiv transporturile și apa, au reprezentat 7 % din numărul total de cazuri cu mai multe jurisdicții.

Tabelul 1 – Principalele sectoare ale ISD cu mai multe jurisdicții

Industrie prelucrătoare	26 %
TIC	20 %
Comerț cu ridicata și	14 %
Activități financiare	10 %
Activități profesionale	7 %
Construcții	6 %
Energie	6 %
Sănătate	6 %
Altele	7 %

Sursă: notificările statelor membre

1.8 Cazuri nenotificate

Regulamentul privind examinarea investițiilor străine directe permite statelor membre și Comisiei să facă schimb de informații cu privire la ISD care nu au fost notificate mecanismului de cooperare al UE și, în cazul în care celelalte state membre sau Comisia identifică riscuri la adresa securității sau a ordinii publice, pot fi furnizate observații sau un aviz. În 2024, Comisia a utilizat într-un mod limitat această procedură pentru a solicita informații cu privire la tranzacțiile care nu fac obiectul examinării.

Concluzii privind mecanismul de cooperare al UE în materie de examinare a ISD

- În primul rând, examinarea ISD a continuat să fie un instrument indispensabil, care contribuie la protejarea securității colective a UE împotriva investițiilor din țările terțe care ar putea reprezenta un risc la adresa securității sau a ordinii publice.
- În al doilea rând, mecanismul de cooperare al UE în materie de examinare a ISD rămâne extrem de relevant. Acest lucru se reflectă în numărul de notificări, care au rămas

²⁷ „Tranzacții ISD cu mai multe jurisdicții” se referă, în acest context, la tranzacțiile ISD în cazul cărora societatea-țintă este un grup de societăți cu o prezență în mai multe state membre (și, eventual, și în țări terțe), de exemplu, prin intermediul filialelor din mai multe state membre. Astfel de tranzacții pot fi notificate de mai multe state membre în cazul în care tranzacția intră în domeniul de aplicare al mecanismului lor de examinare și inițiază examinarea oficială a acestuia.

aproximativ la același nivel ca în 2023 (477 de notificări în 2024 față de 488 în 2023). În același timp, 84 % din totalul notificărilor proveneau din șapte state membre: Spania, Austria, Italia, Franța, Germania, Țările de Jos și Lituania. Chiar dacă 24 state membre dispun în prezent de mecanisme operaționale de examinare, 21 dintre acestea au notificat tranzacțiile (față de 13 în 2021). Tendința în creștere reflectă o familiarizare din ce în ce mai mare cu mecanismul de cooperare. În plus, statele membre au avut ocazia de a purta discuții la nivel tehnic în cadrul reuniunilor grupului de experți al Comisiei privind examinarea ISD în UE (*Commission Expert Group on the Screening of FDI into the EU*) și al Academiei anuale de „examinatori” (*Screeners’ Academy*), găzduite în 2024 de autoritatea de examinare a ISD din România.

- În al treilea rând, în contextul angajamentului ferm al Uniunii față de un mediu deschis pentru investiții, mecanismul de cooperare al UE continuă să funcționeze ca un instrument limitat și specific pentru cazurile excepționale în care o ISD este de natură să afecteze în mod negativ securitatea sau ordinea publică pe teritoriul Uniunii. Dintre cele 477 de cazuri notificate în 2024, marea majoritate (92 %) au fost închise în cursul etapei 1 (și anume în termen de 15 zile calendaristice de la notificarea de către statele membre care efectuează procedura de examinare), doar 8 % din cazuri fiind supuse de către Comisie unei evaluări detaliate a riscurilor în materie de securitate. În comparație cu 2023, această proporție a rămas neschimbată. În 2024, la fel ca în 2023, Comisia a emis un aviz în mai puțin de 2 % din cazuri.
- În al patrulea rând, rolul de prim plan jucat de industria prelucrătoare pentru cazurile din etapa 2 chiar a crescut, trecând de la 39 % în 2023 la 50 % în 2024. O analiză mai atentă a factorilor determinanți care stau la baza necesității unor evaluări aprofundate ale riscurilor în materie de securitate din etapa 2 arată că relevanța obiectivului pentru „tehnologiile critice” a fost factorul care a determinat o evaluare mai aprofundată în 49 % din cazuri (51 % în 2023). Notificările referitoare la tehnologiile critice care fac obiectul fazei 2 arată că activitățile din domeniul apărării au căpătat o importanță mai mare, reprezentând 37 % din total, față de 26 % în 2023. În plus, în comparație cu 2023, semiconductorii au depășit sectorul aerospațial și s-au clasat pe locul al doilea, cu 21 %, fiind urmați de industria aerospațială, cu 16 %.
- În cele din urmă, majoritatea investitorilor provin în continuare din aceleași două jurisdicții de origine: SUA și Regatul Unit au reprezentat 51 % din totalul investițiilor notificate mecanismului de cooperare al UE. Cu toate acestea, ponderea investitorilor din SUA a crescut considerabil, de la 33 % în 2023 la 40 % în 2024. În schimb, ponderea investitorilor din UK a scăzut ușor, de la 12 % în 2023 la 11 % în 2024. O altă evoluție demnă de menționat privește investitorii din China (împreună cu cei din Hong Kong), a căror pondere a crescut cu 50 %, de la 6 % în 2023 la 9 % în 2024. În același timp, investitorii din Canada și din Emiratele Arabe Unite au reprezentat o cotă mai mică din totalul tranzacțiilor, fiecare cu 3 %, în scădere de la 5 % și, respectiv, 6 % în 2023.

2. Evoluții recente în ceea ce privește examinarea ISD și perspective: o propunere de revizuire a Regulamentului privind examinarea investițiilor străine directe

În cadrul Strategiei europene pentru securitate economică²⁸, Comisia Europeană a prezentat, la 24 ianuarie 2024, o propunere legislativă de revizuire a Regulamentului privind examinarea investițiilor străine directe²⁹. Propunerea se bazează pe experiența dobândită în peste 1 200 de cazuri de ISD, pe un studiu al OCDE, pe o evaluare aprofundată efectuată de Comisie și pe un raport special al Curții de Conturi Europene.

Propunerea urmărește să abordeze principalele deficiențe ale cadrului actual, inclusiv absența mecanismelor de examinare a ISD în toate statele membre, fragmentarea în materie de reglementare și lipsa unei abordări standardizate a tranzacțiilor care trebuie să fie examinate de către toate statele membre. Ea urmărește:

- să se asigure că toate statele membre instituie mecanisme de examinare;
- introducerea unui domeniu de aplicare comun minim și a unei armonizări minime a mecanismelor naționale;
- includerea în domeniul de aplicare al examinării a investitorilor stabiliți în UE, controlați în ultimă instanță de entități din afara UE;
- consolidarea cooperării și accentuarea obligației de asumare a răspunderii între statele membre și Comisie.

3. Analizarea investițiilor în exterior – adoptarea Recomandării (UE) 2025/63 a Comisiei

La 15 ianuarie 2025, Comisia a adoptat o recomandare referitoare la analizarea investițiilor UE în exterior. Inițiativa urmărește să consolideze securitatea economică a UE, să orienteze viitoarele opțiuni de politică și să consolideze mediul deschis de investiții al UE.

Recomandarea se aplică în trei domenii tehnologice de importanță strategică despre care se consideră că prezintă un nivel ridicat de risc potențial (semiconductori, inteligență artificială și tehnologii cuantice) și invită statele membre să evalueze riscurile la adresa securității economice care ar putea decurge din tranzacțiile de investiții în exterior ale UE. Mai concret, statele membre ar trebui să:

- examineze investițiile în exterior anterioare și în curs de desfășurare ale întreprinderilor stabilite pe teritoriile lor respective în cele trei domenii tehnologice menționate mai sus;
- colecteze informații și să evalueze, în colaborare cu Comisia, orice riscuri potențiale și orice preocupări în materie de securitate cu privire la investițiile în exterior și să ia în

²⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex:52023JC0020>.

²⁹ <https://circabc.europa.eu/ui/group/aac710a0-4eb3-493e-a12a-e988b442a72a/library/f5091d46-475f-45d0-9813-7d2a7537bc1f/details?download=true>.

considerare răspunsuri adecvate în materie de politici la sfârșitul perioadei de examinare de 15 luni propuse. Aceste riscuri ar putea rezulta din scurgerile de tehnologie sau de know-how ca parte a unei investiții în exterior, permițând ca tehnologia să fie utilizată în scopuri militare sau de informații împotriva UE sau a statelor sale membre sau pentru a submina pacea și securitatea internațională;

- consulte și să colaboreze cu părțile interesate relevante, inclusiv cu mediul de afaceri, mediul academic și societatea civilă, pentru a obține o imagine completă a mediului de investiții și a potențialelor riscuri în materie de securitate.

Recomandarea se bazează pe discuțiile cu statele membre din cadrul Grupului de experți al Comisiei pentru investiții în exterior, înființat în iulie 2023, și pe consultarea publică desfășurată în urma publicării cărții albe privind investițiile în exterior în ianuarie 2024.

Monitorizare și etapele următoare

Statele membre trebuiau să desemneze un punct de contact unic până la 15 martie 2025 cel târziu. La momentul elaborării prezentului raport, 25 state membre notificaseră Comisiei autoritățile responsabile de examinarea investițiilor în exterior.

Statelor membre li se solicită, de asemenea, să furnizeze: (i) un raport privind progresele înregistrate, cel târziu până la 15 iulie 2025 și (ii) un raport complet privind punerea în aplicare a prezentei recomandări și orice riscuri identificate, cel târziu până la 30 iunie 2026.